KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 9. juni 1999

om den støtteordning Det Forenede Kongerige indførte til fordel for svineproducenterne i Nordirland

(meddelt under nummer K(1999) 1602)

(Kun den engelske udgave er autentisk)

(1999/591/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

efter at have opfordret alle interesserede til at fremsætte deres bemærkninger i overensstemmelse med denne artikel [1], under hensyntagen til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I. SAGENS HIDTIDIGE FORLØB

(1) Ved skrivelse af 13. august 1998, indgået den 14. august 1998, anmeldte Det Forenede Kongerige over for Kommissionen en ny statsstøtteordning, ordningen for svineslagtninger af hensyn til dyrevelfærden (Pig Welfare Slaughter Scheme). Ifølge denne ordning kunne der til svineproducenterne i Nordirland betales en støtte på 18 GBP pr. svin til dækning af omkostningerne ved slagtning og destruktion af overskydende svin, som der ikke fandtes normale afsætningsmuligheder for. Da det fremgik, at Det Forenede Kongerige havde ladet denne ordning træde i kraft uden at afvente Kommissionens godkendelse, registreredes støtteordningen som uanmeldt støtte under nr. NN 96/98.

(2) Ved skrivelse af 1. september 1998, indåget den 2. september 1998, underrettede Det Forenede Kongerige Kommissionen om, at ordningen for svineslagtninger af hensyn til dyrevelfærden som følge af manglende interesse hos landbrugerne ville blive erstattet af en ny støtteordning, godtgørelsesordningen for svineslagtninger af hensyn til dyrevelfærden (Pig Welfare Slaughter Compensation Scheme). Foruden den hidtidige ordnings støtte til slagtning og destruktion af overskydende svin, ydedes der ifølge den nye ordning godtgørelser til producenter af overvægtige »rene« svin (dvs. svin med en levende vægt på mindst 110 kg, bortset fra drægtige gylter, avlssøer og orner) på indtil 30 GBP pr. svin. Da det fremgik, at Det Forenede Kongerige havde sat denne støtteordning i kraft uden af afvente Kommissionens godkendelse, registreredes støtteordningen som uanmeldt støtte under nr. NN 95/98.

(3) Da de britiske myndigheder i skrivelse af 27. oktober 1998 havde bekræftet, at der ikke var foretaget støtteudbetalinger under ordningen for svineslagtninger af hensyn til dyrevelfærden, og da denne ordning i sin helhed var blevet erstattet af godtgørelsesordningen for svineslagtninger af hensyn til dyrevelfærden, besluttede Kommissionen at afslutte sagen om støtte NN 96/98, idet den konkluderede, at foranstaltningen var blevet trukket tilbage af Det Forenede Kongerige.

(4) Ved skrivelse af 21. januar 1999 underrettede Kommissionen Det Forenede Kongerige om sin beslutning om at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, vedrørende udbetalingen af godtgørelser på indtil 30 GBP pr. slagtet svin. I samme skrivelse underrettede Kommissionen Det Forenede Kongerige om sin beslutning om ikke at fremsætte indsigelser mod betalingerne for slagtning og destruktion af overskydende svin. Det Forenede Kongerige fremsatte bemærkninger hertil ved skrivelse af 23. februar 1999.

(5) Kommissionens beslutning om at indlede proceduren blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* [2]. Kommissionen opfordrede alle interesserede til at fremsætte deres bemærkninger vedrørende den omhandlede støtte.

Kommissionen har modtaget bemærkninger fra Ulster Farmers' Union, North of Ireland Veterinary Association, Ulster Pork and Bacon Forum og Northern Ireland Grain Trade Association. Disse bemærkninger er blevet videresendt til Det Forenede Kongerige med anmodning om eventuelle kommentarer; Det Forenede Kongerige underrettede ved skrivelse af 3. maj 1999 Kommissionen om, at det ikke ønskede at fremsætte yderligere kommentarer.

II. DETALJERET BESKRIVELSE AF FORANSTALTNINGEN

(6) Ved en brand den 20. juni 1998 ødelagdes det store svineslagteri i Ballymoney, Nordirland, hvilket medførte, et ca. 40 % af denne regions slagtekapacitet for svin gik

[1] EFT C 67 af 10.3.1999, s. 6.

[2] Se fodnote 1.

tabt. Dette indebar alvorlige finansielle og praktiske vanskeligheder for svineproducenterne i Nordirland. Mange producenter havde intet sted at bringe deres dyr til slagtning. Medio august 1998 var situationen blevet kritisk med ca. 20 000 — 30 000 svin, der ventede på at blive slagtet, og situationen forværredes fra dag til dag. Det overvejedes at transportere disse svin til slagterier i Storbritannien eller Irland, men som følge af den generelt dårlige markedssituation og restriktionerne i forbindelse med sygdomsbekæmpelse afholdt man sig fra at gøre dette. Producenterne lå således inde med et stadigt stigende antal dyr, der i princippet var usælgelige. Desuden havde den tiltagende ophobning af svin på bedrifterne ført til alvorlige dyrevelfærdsproblemer som følge af overbelægning og fodringsvanskeligheder. Dyrene led under pladsmangel, høje temperaturer og halebidning, hvilket påførte dem unødvendige lidelser.

(7) Under godtgørelsesordningen for svineslagtninger af hensyn til dyrevelfærden fik producenterne en uge, der påbegyndtes den 1. september 1998, til at indgive ansøgninger om at lade overvægtige svin blive omfattet af ordningen. Myndighederne i Nordirland sørgede for slagtning og destruktion af dyrene og afholdt omkostningerne i forbindelse hermed (ca. 15 GBP pr. svin). Desuden ville producenterne modtage 30 GBP pr. svin eller 60 % af den justerede Eurospec-pris for GB/NI, alt efter hvilket beløb der var det laveste. Der blev i alt slagtet 15 571 overvægtige svin og udbetalt en godtgørelse på 30 GBP for hvert, hvilket gav et samlet godtgørelsesbeløb på 467 130 GBP. Hertil kom slagte- og destruktionsomkostninger på ca. 232 800 GBP, hvilket bragte de samlede omkostninger ved ordningen op på ca. 700 000 GBP. Ordningen var kun gældende i en uge, og dyrene blev slagtet inden for en periode på ti dage og derefter destrueret.

(8) Ved sin beslutning om at indlede proceduren lagde Kommissionen til grund, at udbetalingen af en godtgørelse på 30 GBP pr. slagtet svin klar udgjorde en støtte som omhandlet i traktatens artikel 87, stk. 1. De pågældende godtgørelser blev ydet til bestemte svineproducenter i Nordirland. Fjernelsen af over 15 000 svin fra et marked, som ifølge udtalelser fra Det Forenede Kongeriges egne myndigheder var under alvorligt pres, kan fordreje konkurrencevilkårene og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne. Desuden bemærkede Kommissionen, at virkningen af og selve formålet med støtteudbetalingerne var at yde finansiel støtte til de hårdest ramte svineavlere i Nordirland. En ensidig beslutning fra en medlemsstats side om at yde finansiel støtte til bestemte producenter på et marked, der er stærkt integreret på EF-plan, og hvor der er en betydelig samhandel inden for EF, må anses for at true med at fordreje konkurrencevilkårene.

(9) Selv om Det Forenede Kongerige henviste til traktatens artikel 87, stk. 2, litra b), og hævdede, at foranstaltningen måtte betragtes som støtte, der havde til formål at råde bod på skader, der var forårsaget af en usædvanlig begivenhed, nærede Kommissionen tvivl med hensyn til, om støtteforanstaltningen kunne anses som omfattet af denne bestemmelse. Navnlig betvivlede Kommissionen, om en brand i en enkelt forarbejdningsvirksomhed kunne anses for at være en usædvanlig begivenhed, idet den bemærkede, at der ikke var udbetalt støtte til ejeren af forarbejdningsvirksomheden. Desuden havde branden ikke medført materielle skader for producenterne, og godtgørelserne til disse var alene begrundet i økonomiske tab.

(10) Kommissionen erkendte dog, at svinemarkedet i Nordirland på det pågældende tidspunkt var ramt af en meget usædvanlig kombination af omstændigheder, og den overvejede derfor, om støtten kunne indføres under undtagelsesbestemmelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c). Under hensyntagen til de meget specifikke problemer, som branden havde medført, herunder en ophobning af dyr, der var blevet praktisk taget usælgelige, og de deraf følgende dyrevelfærdsproblemer, accepterede Kommissionen, at en engangsforanstaltning til fjernelse af overskydende dyr kunne anses for at fremme den økonomiske udvikling af den pågældende sektor. Kommissionen besluttede derfor at anse støtten på 15 GBP pr. svin til dækning af slagte- og destruktionsomkostninger for at være forenelig med Fællesmarkedet i medfør af traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

(11) Kommissionen betvivlede imidlertid, at de samme synspunkter kunne anlægges med hensyn til godtgørelsesbeløbet på 30 GBP pr. slagtet svin. Navnlig bemærkede Kommissionen, at støtte inden for landbrugssektoren, der betales pr. produktionsenhed, i princippet anses for at være en driftsstøtte, som er af midlertidig karakter, og som, hvis der ikke foreligger nogen modydelse fra støttemodtagerens side, på ingen måde fremmer udviklingen af den pågældende sektor. Da godtgørelsen ydedes for en produktion, der i øvrigt var usælgelig, indebar støtten i det mindste en fare for at fordreje konkurrencevilkårene ved at styrke de pågældende erhvervsdrivendes konkurrencestilling. I denne sammenhæng udtrykte Kommissionen også tvivl med hensyn til, i hvilket omfang den særlige situation i Nordirland var forårsaget af branden, og i hvilket omfang den skyldes den generelt dårlige situation på svinemarkedet på det pågældende tidspunkt.

(12) Kommissionen bemærkede også, at støtten meddeltes den 1. september 1998, samme dag som ordningen trådte i kraft. Kommissionen fandt derfor, at Det Forenede Kongerige ved ydelsen af støtten havde misligholdt sine forpligtelser i henhold til traktatens artikel 88, stk. 3, da Kommissionen ikke var blevet underrettet så rettidigt om ordningen, at den havde mulighed for at fremsætte sine bemærkninger.

III. BEMÆRKNINGER FRA INTERESSEREDE

(13) Kommissionen har modtaget bemærkninger fra Ulster Farmers' Union (UFU), North of Ireland Veterinary Association (NIVA), Ulster Pork and Bacon Forum og North-

ern Ireland Grain Trade Association (NIGTA), som alle går ind for udbetalingen af støtten og tilslutter sig de argumenter, Det Forenede Kongerige har fremført. I bemærkningerne tilbagevises det synspunkt, som Kommissionen gav udtryk for ved indledningen af proceduren, nemlig at branden ikke kunne betragtes som en usædvanlig begivenhed. En af de interesserede anførte, at selv om branden ud fra virksomhedsejerens synspunkt måtte anses for at være en normal erhvervsrisiko, så måtte sagen anskues fra svineproducenternes side, idet disse fra den ene dag til den anden mistede 40 % af forarbejdningskapaciteten i Nordirland. Ud fra producenternes synsvinkel kunne branden ikke anses for at være en normal erhvervsrisiko, men måtte betragtes som en usædvanlig begivenhed.

(14) Alle de fire interesserede, der har fremsat bemærkninger, understreger alvoren i det dyrevelfærdsproblem, der var opstået på svinebedrifterne i Nordirland som følge af branden, og nødvendigheden af en hurtig afhjælpning af situationen fra myndighedernes side. De manglende afsætningsmuligheder for svin førte til en ophobning af dyrene på bedrifterne, hvilket på grund af overbelægningen igen resulterede i udbrud af lungebetændelse, halebidning, rektalprolaps og andre følgesygdomme. Efterhånden som svinene tog på i vægt, blev de usælgelige, da slagte- og forarbejdningskæderne ikke er konstrueret til at modtage dyr på over 110 kg levende vægt. NIVA beskriver dyrevelfærdssituationen som uacceptabel. NIVA og UFU mener begge, at udbetalingen af godtgørelser var berettiget, medens NIGTA finder, at regeringen ikke havde noget valg, men var nødt til at udbetale godtgørelser for at sikre landmændenes medvirken ved ordningen med nødslagtninger.

(15) Desuden anføres det i bemærkningerne, at ordningen ikke fordrejede konkurrencevilkårene eller påvirkede samhandelen mellem medlemsstaterne. I den forbindelse fremlagde UFU detaljerede oplysninger om udviklingen i svinepriserne i Nordirland før og efter branden sammen med dokumentation, der skulle vise, at producenternes vanskeligheder skyldtes branden og ikke den generelt dårlige situation inden for svinesektoren.

IV. **KOMMENTARER FRA DET FORENEDE KONGERIGE**

(16) I deres kommentarer understreger de britiske myndigheder dyrevelfærdens betydning og deres overbevisning om, at de trufne foranstaltninger var nødvendige for at bringe dyrenes alvorlige lidelser til ophor.

(17) For det første giver de britiske myndigheder udtryk for tilfredshed med Kommissionens beslutning om ikke at fremsætte indsigelser mod betalingen af en støtte på ca. 15 GBP til dækning af slagte- og destruktionsomkostningerne for de pågældende dyr. De noterer sig, at beslutningen er baseret på undtagelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), og accepterer og støtter Kommissionens synspunkt om, at fjernelsen fra bedrifterne i Nordirland af det overskydende antal overvægtige svin uden afsætningsmuligheder for at undgå disses lidelser var en foranstaltning, der kan anses for at fremme udviklingen af visse erhvervsgrene. De er enige i, at det var i den fælles interesse at sørge for en human slagtning af de dyr, for hvilke der ikke fandtes normale afsætningsmuligheder, og i beskrivelsen af de trufne foranstaltninger til sikring af, at dyrene blev destrueret og ikke anvendtes til konsum. De støtter derfor Kommissionen i dens synspunkt om, at betalingen af støtten ikke ændrede samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.

(18) Alligevel fastholder de britiske myndigheder principielt deres opfattelse af, at branden på forarbejdningsvirksomheden i Ballymoney var en usædvanlig begivenhed som omhandlet i traktatens artikel 87, stk. 2, litra b). De kan ikke acceptere, at det forhold, at en producent pludselig ikke er i stand til at opnå nogen pris for sit produkt på sit sædvanlige marked som følge af omstændigheder, der ikke vedrører markedssituationen, og uden at efterspørgslen har ændret sig, sammenholdt med den næsten totalt manglende mulighed for at transportere produktet med henblik på salg på andre markeder som følge af restriktioner vedrørende flytninger af dyr, kan anses for at være omfattet af en erhvervsrisiko i normal forstand.

(19) De britiske myndigheder begrænser imidlertid deres egentlige kommentarer til den tvivl, som Kommissionen gav udtryk for med hensyn til den godtgørelse på 30 GBP pr. svin, der udbetaltes sammen med slagte- og destruktionsomkostningerne.

(20) De accepterer, at denne foranstaltninger er en støtte som omhandlet i traktatens artikel 87, stk. 1.

(21) Hvad angår Kommissionens tvivl med hensyn til, om denne betaling er driftsstøtte, og om støtteforanstaltningen i det mindste truer med at fordreje konkurrencevilkårene, forsøger de britiske myndigheder at bevise, at den pågældende foranstaltning kan anses for at fremme udviklingen af visse erhvervsgrene, at den ikke har ændret samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse, og at den derfor kan henføres under undtagelsesbestemmelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

(22) Begrundelsen for de britiske myndigheders indgriben var det ekstraordinære dyrevelfærdsproblem, der opstod på bedrifterne. Mange dyr var udsat for uacceptable lidelser. Til støtte for denne påstand har de britiske myndigheder fremlagt uddrag af rapporter fra kontrolbesøg, som embedsdyrlæger har aflagt på svinebedrifter i Nordirland, og som beskriver tilfælde med dyr, der sammenstuves i uegnede stalde eller ikke fodres, som de skal, smågrise der druknes ved fødslen, hals- og halebidning samt

kampe, traumatisering og kannibalisme. Forekomsten af sådanne problemer bekræftedes af repræsentanter for landmændene selv, for bedrifternes dyrevelfærdsråd og for sammenslutningen af veterinærkirurger i Nordirland. På slagterierne kunne der også konstateres en tredobling af antallet af slagtekroppe, der afvistes på grund af halslæsioner, hvilket er et tegn på overbelægning. Nyhedsmedierne i Nordirland berettede i vidt omfang om disse problemer. På grund af disse omstændigheder udsendte det nordirske landbrugsministerium (DANI) den 6. august 1998 en pressemeddelelse for at erindre landmændene om deres forpligtelser med hensyn til dyrevelfærd. Det fandtes dog også nødvendigt at gribe ind for at afhjælpe dyrevelfærdsproblemet.

(23) De britiske myndigheder forklarer, at man i juli og august overvejede flere muligheder for at fjerne de pågældende svin fra bedrifterne.

(24) Den første mulighed, der overvejedes, var en tvungen fjernelse af de pågældende dyr fra bedrifterne i henhold til dyrevelfærdsloven (Nordirland) af 1972 og bekendtgørelsen om politiets beføjelser ved bevis for strafbare overtrædelser (Nordirland) af 1989. Disse bestemmelser giver myndighederne beføjelse til at aflægge besøg på bedrifterne, til at beslaglægge og tilbageholde dyr, der behandles brutalt, og til at retsforfølge lovovertræderne. De giver dog ingen beføjelse til at destruere eller på anden måde bortskaffe de pågældende dyr. Efter grundige overvejelser besluttedes det, at de praktiske problemer i forbindelse med beslaglæggelse og opbevaring af et stort antal dyr, der på daværende tidspunkt blev anslået til ca. 28 000 dyr fordelt på 2 000 bedrifter, var uløselige. Det ville have været nødvendigt at lade en embedsdyrlæge, ledsaget af politiet, aflægge besøg på hver bedrift, ligesom hvert dyr, der led under velfærdsproblemer, skulle transporteres og opbevares. Selv om en sådan plan var blevet iværksat, ville det desuden ikke have givet nogen langsigtet løsning på problemet, da dyrene i sidste ende skulle tilbageleveres til ejerne.

(25) Under disse omstændigheder besluttede de britiske myndigheder, at problemet måtte løses i samarbejde med dyrenes ejere. De indførte derfor en ordning, ifølge hvilken staten betalte omkostningerne ved slagtning og destruktion af svin, der var blevet overvægtige efter branden, og hvis opstaldning gav anledning til velfærdsproblemer. Det var ordningen for svineslagtninger af hensyn til dyrevelfærden, som meddeltes til Kommissionen den 13. august 1998, og som registreredes som uanmeldt støtte nummer NN 96/98. Producenterne viste ingen interesse for denne ordning.

(26) Under hensyntagen til problemets hastende karakter måtte de britiske myndigheder overveje muligheden for at tilbyde en symbolsk godtgørelse for at sikre sig producenternes medvirken ved fjernelsen af de berørte dyr. Tilbuddet herom blev kun fremsat med henblik på at fjerne de berørte dyr og ikke for at give nogen skjult støtte til svinesektoren. De britiske myndigheder mener derfor, at godtgørelserne kan sidestilles med betalingen af de 15 GBP for slagtning og destruktion af dyrene og på samme måde bør anses for at være omfattet af undtagelsesbestemmelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

(27) Med hensyn til om godtgørelserne ændrede samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse, påpeger de britiske myndigheder, at godtgørelsens størrelse blev fastsat på en sådan måde, at risikoen for overkompensation blev undgået. Svinepriserne fulgtes i ugen forud for ordningens indførelse. Den valgte godtgørelse på 30 GBP pr. svin lå således 9,54 GBP under den gennemsnitlige markedspris i Nordirland i den forgående uge 16,25 GBP under markedsprisen i Storbritannien og 20,09 GBP under prisen i Irland i samme periode. De britiske myndigheder mener, at dette er et klart bevis på, at godtgørelserne ikke oversteg den markedspris, der var blevet betalt for dyrene, hvis slagteriet i Ballymoney stadig havde været i drift. Sammen med det forhold, at dyrene destrueredes, så de ikke kunne anvendes til konsum, betød dette, at risikoen for en direkte fordrejning af markedet til fordel for støttemodtagerne nedbragtes til et minimum.

(28) Selv om de britiske myndigheder erkender, at betalingen af en godtgørelse til producenterne teoretisk set kan anses for at true med at fordreje konkurrencevilkårene ved at styrke de pågældende producenters konkurrenceevne og derigennem påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne, mener de, at denne konkurrencefordrejning var minimal og under alle omstændigheder ikke ændrede samhandelsvilkårene på en måde, der stred mod den fælles interesse. De støtter dette synspunkt på en detaljeret sammenligning af udviklingen i svinepriserne i Nordirland, Storbritannien og Irland i ugerne efter støttens iværksættelse. De henviser også til den fortsat dårlige situation på svinemarkedet i Nordirland, som har medført, at der var ca. 300 færre svineproducenter i december 1998 end i juni 1998.

(29) Desuden bemærker de britiske myndigheder, at svinemarkedet i Nordirland inden branden på slagteriet i Ballymoney i meget høj grad var et afgrænset marked, idet der kun var tale om et meget begrænset antal afskibninger til Storbritannien i maj og juni 1998 (1 214 dyr i alt) og slet ingen til Irland. Efter branden øgedes dette antal væsentligt, da producenterne forsøgte at finde nye afsætningsmuligheder. Det forøgede antal afskibninger fra Nordirland betød, at den ophobning af dyr, der havde fundet sted i juli og august 1998, ikke gentog sig. Denne løsning kunne imidlertid ikke straks anvendes, da der gik

en vis tid med den nødvendige tilrettelæggelse, så det sikredes, at forsendelserne til Storbritannien bl.a. var i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat i Kommissionens beslutning 93/24/EØF ([3]) vedrørende Aujeszkys sygdom, og med de attesteringskrav, de irske myndigheder har fastlagt vedrørende porcin reproduktions- og respirationssygdom (PRRS).

(30) Afsluttende bemærker de britiske myndigheder, at hvis støtten havde givet de nordirske producenter en konkurrencefordel, ville navnlig svineproducenterne i den øvrige del af Det Forenede Kongerige have haft store ulemper heraf. De finder, at dette ikke var tilfældet, og at støtten ikke kan have haft større virkninger for producenterne i de øvrige medlemsstater. De britiske myndigheder konkluderer derfor, at støtten ikke har ændret samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse, og at foranstaltningen derfor kan henføres under undtagelsesbestemmelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

V. **VURDERING AF STØTTEN**

Artikel 87, stk. 1

(31) I artikel 21 i Rådets forordning (EØF) nr. 2759/75 af 29. oktober 1975 om den fælles markedsordning for svinekød ([4]) er det fastsat, at traktatens artikel 87, 88 og 89 finder anvendelse på produktion af og handel med de produkter, der er nævnt i forordningens artikel 1, medmindre andet er bestemt i forordningen.

(32) Ifølge traktatens artikel 87, stk. 1, er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med Fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

(33) Da Kommissionen besluttede at indlede proceduren, var den af den opfattelse, at den pågældende foranstaltning klart udgør en støtte som omhandlet i nævnte bestemmelse. Betalingerne ydedes af de britiske myndigheder og begunstigede bestemte svineproducenter i Nordirland. Betalingerne var en finansiel godtgørelse for destruktion af dyr, som ifølge alle berørte parter var usælgelige på normale markedsvilkår. En ensidig beslutning fra en medlemsstats side om at yde finansiel støtte til bestemte producenter på et marked, der er stærkt integreret på EF-plan og omfattet af en fælles markedsordning, og hvor der er tale om en væsentlig samhandel inden for Fællesskabet, må anses for at true med at fordreje konkurrencevilkårene og derigennem påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.

(34) I deres skrivelse af 23. februar 1999 erkendte de britiske myndigheder udtrykkeligt, at foranstaltningen udgør en støtte som omhandlet i traktatens artikel 87, stk. 1. Der er derfor ingen grund til at undersøge dette forhold yderligere.

(35) Forbuddet mod statsstøtte i traktatens artikel 87, stk. 1, er ikke ubetinget, idet artikel 87, stk. 2 og 3, indeholder en række undtagelser. Undtagelserne i artikel 87, stk. 2, litra a) og c), kan tydeligvis ikke finde anvendelse, og det samme gælder undtagelserne i artikel 87, stk. 3, litra a), b) og d). Hverken Det Forenede Kongerige eller nogen anden af de interesserede, der har fremsat bemærkninger, har foreslået at lade nogen af disse undtagelser finde anvendelse på den pågældende foranstaltning. For at begrunde støtten har Det Forenede Kongerige henvist til traktatens artikel 87, stk. 2, litra b), og foreslået, at foranstaltningen anses som støtte med det formål at råde bod på skader, der er forårsaget af en usædvanlig begivenhed. Alternativt har Det Forenede Kongerige foreslået, at støtten anses for at fremme udviklingen af visse erhvervsgrene uden at ændre samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse, og at den derfor kan henføres under undtagelsen i artikel 87, stk. 3, litra c). Det er derfor nødvendigt at undersøge begge disse bestemmelser.

Artikel 87, stk. 2, litra b)

(36) Ifølge traktatens artikel 87, stk. 2, litra b), anses støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af en usædvanlig begivenhed, for at være forenelig med Fællesmarkedet.

(37) I sin beslutning om at indlede proceduren gav Kommissionen udtryk for alvorlig tvivl med hensyn til, om betingelserne for anvendelsen af denne bestemmelse var opfyldt i det foreliggende tilfælde. Generelt fandt Kommissionen, at muligheden for lukning af en forarbejdningsvirksomhed som følge af et uheld snarere må anses for at være en normal erhvervsrisiko end en usædvanlig begivenhed. I den forbindelse bemærkede Kommissionen, at branden, selv om den var omfattende, var begrænset til en enkelt virksomhed. Kommissionen havde aldrig tidligere accepteret, at en brand i en enkelt forarbejdningsvirksomhed kunne anses for at være en usædvanlig begivenhed. Desuden blev der ikke ydet nogen støtte til ejeren af selve forarbejdningsvirksomheden, som tilsyneladende var dækket af en normal erhvervsbrandforsikring.

(38) Med hensyn til brandens virkninger for de nordirske svineproducenter bemærkede Kommissionen, at branden ikke medførte nogen materiel skade på disses egne produktionsanlæg. De skader, de led, var et resultat af, at de ikke kunne finde alternative afsætningsmuligheder for de svin, som ellers ville være blevet solgt til forarbejdning

([3]) EFT L 16 af 25.1.1993, s. 18.
([4]) EFT L 282 af 1.11.1975, s. 1.

på virksomheden i Ballymoney. Endvidere var Kommissionen usikker med hensyn til, i hvilken grad producenternes tab var forårsaget af branden på virksomheden i Ballymoney, og i hvilken udstrækning de skyldtes de generelt lave priser på svinemarkedet på det pågældende tidspunkt.

(39) De britiske myndigheder fastholder i deres skriftlige kommentarer principielt deres synspunkt om, at branden bør anses som en usædvanlig begivenhed, men de fremkommer ikke med nye argumenter i den forbindelse. De interesserede, der har fremsat bemærkninger, fastholder også, at branden må betragtes som en usædvanlig begivenhed, undtagen Ulster Farmers' Union, som anfører, at branden var en normal risiko for ejeren af forarbejdningsvirksomheden, men ikke for producenterne, som var afhængige af, at virksomheden aftog deres svin, og som blev hårdt ramt af en begivenhed, de slet ikke havde nogen indflydelse på.

(40) På baggrund af oplysningerne fra de britiske myndigheder og de interesserede, som gennemgås nedenfor, erkender Kommissionen, at branden på virksomheden i Ballymoney ville have medført betydelige vanskeligheder for svineproducenterne i Nordirland, uanset hvordan den generelle situation på svinemarkedet havde været på tidspunktet for branden.

(41) Ikke desto mindre er Kommissionen fortsat af den opfattelse, at branden på virksomheden i Ballymoney ikke kan anses for at være en usædvanlig begivenhed som omhandlet i traktatens artikel 87, stk. 2.

(42) For det første må det påpeges, at artikel 87, stk. 2 og 3, skal fortolkes snævert, da bestemmelserne er undtagelser fra det generelle princip om statsstøttes uforenelighed i artikel 87, stk. 1.

(43) For det andet skal Kommissionen med hensyn til det materielle tab bemærke, at brandens egentlige offer, ejerne af virksomheden i Ballymoney, ikke modtager nogen støtte. Desuden er den konstatering, der anførtes i forbindelse med indledningen af proceduren, nemlig at ejerne tilsyneladende var dækket af en normal erhvervsbrandforsikring, ikke blevet modsagt i nogen af bemærkningerne. Kommissionen konkluderer derfor, at branden i forhold til virksomhedens ejere må anses for af være en normal erhvervsrisiko, og at den således ikke kan betragtes som en usædvanlig begivenhed.

(44) Kommissionen kan ikke acceptere argumentet om, at branden alligevel bør anses for at være en usædvanlig begivenhed, fordi de nordirske svineproducenter pludselig mistede deres væsentligste afsætningsmulighed for deres produktion som følge af begivenheder, de slet ikke havde nogen indflydelse på. I økonomisk henseende er virkningerne af branden de samme, som hvis virksomheden var blevet lukket af andre grunde, f.eks. fordi den ikke gav overskud, eller som følge af ejernes insolvens. Kommissionen finder, at der i normale forretningsforhold altid er en vis risiko, om end lille, for at en af parterne stopper sin virksomhed af grunde, som de øvrige parter ikke har nogen indflydelse på. Noget sådant er ikke en usædvanlig begivenhed i den forstand, der er omhandlet i traktatens artikel 87, stk. 2, litra b), selv om det kan være begrundet at udbetale støtte i medfør af andre bestemmelser i artikel 87, forudsat at de deri fastsatte betingelser er opfyldt.

Artikel 87, stk. 3, litra c)

(45) I artikel 87, stk. 3, litra c), er det fastsat, at støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner kan anses for at være forenelig med Fællesmarkedet, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.

(46) I sin beslutning om at indlede proceduren i traktatens artikel 88, stk. 2, accepterede Kommissionen, at betalingen af 15 GBP til dækning af slagte- og destruktionsomkostninger for overskydende svin kunne henføres under undtagelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c). Den udtrykte dog tvivl med hensyn til, om samme synspunkt kunne anlægges for så vidt angår betalingen af en godtgørelse på 30 GBP pr. slagtet svin, og begrundelsen var, at der her synes at være tale om en driftsstøtte. Det Forenede Kongerige og alle andre interesserede anfægter denne vurdering.

(47) Inden branden den 26. juni 1998 slagtedes der i Nordirland i alt ca. 41 500 svin om ugen, hvoraf ca. 16 500 slagtedes og forarbejdedes på virksomheden i Ballymoney. Branden medførte et fuldstændigt bortfald af denne slagtekapacitet.

(48) De britiske myndigheder har i deres kommentarer godtgjort, at de foreliggende alternative afsætningsmuligheder for denne produktion var yderst begrænsede. Selv om de resterende slagterier og forarbejdningsanlæg i Nordirland havde været i stand til at øge deres slagtekapacitet, f.eks. ved en udvidet arbejdstid, var deres samlede slagte- og forarbejdningskapacitet begrænset på grund af mangelen på de for forarbejdningen nødvendige faciliteter, navnlig kølelagre.

(49) Hvad ungår muligheden for at transportere de pågældende svin til slagtning og forarbejdning uden for Nordirland, er der kun to eksportmarkeder af økonomisk betydning for levende svin for Nordirland, nemlig Irland og Storbritannien. Muligheden for at sende svin fra Nordirland til Storbritannien er begrænsede, bl.a. som følge af de betingelser, der er fastlagt i beslutning 93/24/EØF vedrørende Aujeszkys sygdom, og muligheden for at flytte dyrene fra Nordirland til Irland er begrænsede som følge af de irske myndigheders krav om attester vedrørende PRRS. De tal, der er forelagt af de britiske myndigheder, viser, at det nordirske svinemarked i perioden umiddelbart inden branden var et næsten fuldstændigt afgrænset marked. Der transporteredes ingen svin til Irland i maj og juni 1998, og der afskibedes kun 1 214 svin (mindre end 0,5 % af den samlede

produktion) til Storbritannien. Efter branden blev der inden for sektoren gjort ihærdige forsøg på at finde alternative afsætningsmuligheder, men det var først i oktober 1998, at mængden af de dyr, der transporteredes fra Nordirland, oversteg den mængde, der forarbejdedes på Ballymoney umiddelbart inden branden.

(50) I mellemtiden ophobedes der et væsentligt antal dyr på bedrifterne i Nordirland. Denne svinepukkel voksede hurtigt som følge af den forholdsvis korte produktionscyklus for svin (i praksis ca. fem måneder) og førte til overbelægning. Desuden må det bemærkes, at et stort antal dyr blev praktisk taget usælgelige som følge af, at svin, som når op over en bestemt vægt (ca. 110 kg) hurtigt bliver for tunge til at kunne behandles med det udstyr, der findes på svineslagterierne. Den støtteordning, der indførtes af Det Forenede Kongerige, tog kun sigte på en fjernelse fra bedrifterne og en human slagtning af disse overvægtige svin.

(51) Det er klart, at den generelle situation førte til alvorlige dyrevelfærdsproblemer på bedrifterne. Det er blevet dokumenteret ved rapporter om embedsdyrlægers kontrol på stedet, ved henvendelser fra uafhængige dyrlæger til myndighederne på daværende tidspunkt og ved de bemærkninger, som North of Ireland Veterinary Association har fremsendt til Kommissionen i forbindelse med proceduren. Bekymringerne antog et sådant omfang, at Nordirlands landbrugsministerium den 6. august 1998 udsendte en pressemeddelelse for at minde svineproducenterne om deres forpligtelser med hensyn til dyrevelfærd.

(52) På denne baggrund overvejede de britiske myndigheder først muligheden for at udnytte deres retlige beføjelser til at fjerne de berørte dyr fra bedrifterne. De konkluderede imidlertid, at dette var umuligt af praktiske og logistiske grunde, og at en sådan fremgangsmåde alligevel ikke under nogen omstændigheder ville løse problemet (se betragtning 23). Kommissionen accepterer disse forklaringer.

(53) De britiske myndigheder indførte derefter en begrænset støtteordning, ifølge hvilken der kun skulle betales støtte til dækning af omkostningerne ved slagtning og destruktion af de pågældende dyr. Der var imidlertid ikke en eneste producent, der deltog i denne ordning (se betragtning 24).

(54) I sin beslutning om at indlede proceduren i artikel 88, stk. 2, bemærkede Kommissionen, at den ikke i øjeblikket har nogen nøje defineret politik med hensyn til statsstøtte, der tager sigte på at løse dyrevelfærdsproblemer. Den bemærkede dog, at der er fastsat EF-bestemmelser vedrørende dette spørgsmål, som fastlægger visse minimumsstandarder for dyrevelfærd. Endvidere bemærkede Kommissionen, at de britiske myndigheder havde truffet foranstaltninger til at mindske virkningerne af ordningen, navnlig ved at sikre, at de slagtede dyr blev destrueret og ikke blev anvendt til konsum. Kommissionen fandt derfor, at fjernelsen fra bedrifterne i Nordirland af det overskydende antal overvægtige svin, for hvilke der ikke var nogen normale afsætningsmuligheder, og slagtningen af disse på humane betingelser var en foranstaltning, som kunne anses for at fremme udviklingen af visse erhvervsgrene. På baggrund af de forklaringer, som de britiske myndigheder har givet, kan Kommissionen nu acceptere, at beslutningen om at udbetale en symbolsk godtgørelse til producenterne først blev truffet efter grundig overvejelse af de alternative muligheder, og at den var nødvendig for at sikre en medvirken fra producenternes side.

(55) Kommissionen konkluderer derfor, at foranstaltningen kan betragtes som analog med beslutningen om at betale 15 GBP til dækning af slagte- og destruktionsomkostningerne for de pågældende dyr.

(56) Da foranstaltningen i princippet kan accepteres som støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene, er det nødvendigt at overveje, om støtten faktisk har ændret samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.

(57) Som de britiske myndigheder påpeger i deres bemærkninger, lå støtten på 30 GBP pr. svin faktisk betydeligt lavere end den gennemsnitlige svinepris i Nordirland i ugen forud for den uge, hvor ordningen var gældende. Nedenstående tabel viser de gennemsnitlige svinepriser i Storbritannien, Nordirland og Irland, udtrykt i pound sterling, i ugen forud for branden i Ballymoney, i ugen umiddelbart inden ordningen blev indført, og i de fire uger efter ordningen, hvor virkningerne af fjernelsen af de slagtede svin skulle være størst.

	Producentprisen for svin i GBP i ugen, der udløb den					
	14.6.1998	30.8.1998	6.9.1998	13.9.1998	20.9.1998	27.9.1998
Storbritannien	64,33	46,25	44,86	43,03	43,41	42,92
Nordirland	59,55	39,54	37,45	35,90	35,15	34,17
Irland	57,51	50,09	50,00	50,39	51,26	50,70

(58) Disse tal viser, at selv om priserne på alle tre markeder som følge af den generelt dårlige situation inden for sektoren faldt i perioden fra branden i Ballymoney til ordningens indførelse, var prisfaldene i Nordirland noget større. Desuden forsatte priserne i Nordirland også efter ordningens indførelse med at falde hurtigere end i Storbritannien, medens priserne i Irland forblev mere eller mindre stabile. Endvidere lå støttebeløbet i hele den relevante periode væsentligt under markedsprisen for svin i Nordirland.

(59) Hertil kommer, at det udbetalte støttebeløb, som var producenternes eneste indkomst, lå væsentligt under produktionsomkostningerne for de pågældende dyr. Da producenterne måtte bære en stor del af tabet, forekommer det meget usandsynligt, at støtten skulle have styrket støttemodtagernes konkurrencemæssige stilling på andre producenters bekostning i et omfang, der gik ud over, hvad der var strengt nødvendigt for at opnå formålene med ordningen.

(60) På grundlag af ovenstående finder Kommissionen, at den støtte på 30 GBP, der udbetaltes til visse svineproducenter i Nordirland for at sikre deres medvirken til en human fjernelse fra bedrifterne og destruktion af overskydende overvægtige svin, som der ikke var nogen normale afsætningsmuligheder for, kan anses for at have fremmet udviklingen af svinesektoren i Nordirland uden at have ændret samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.

(61) Da støtten udelukkende af dyrevelfærdsgrunde blev ydet for overvægtige svin, som ellers ikke kunne afsættes, med henblik på at nedbringe overbelægningen på bedrifterne, da de britiske myndigheder sikrede sig, at kødet fra sådanne dyr blev destrueret og ikke blev anvendt til konsum, og da den udbetalte godtgørelse var forholdsvis begrænset, finder Kommissionen endvidere, at det kan udelukkes, at støtteforanstaltningen påvirkede ordningerne under den fælles markedsordning for svinekød på en måde, der var i strid med forordning (EØF) nr. 2759/75.

VI. **KONKLUSION**

(62) Kommissionen konstaterer, at Det Forenede Kongerige ulovligt har indført godtgørelsesordningen for svineslagtninger af hensyn til dyrevelfærden i strid med traktatens artikel 88, stik. 3. På grundlag af ovenstående finder Kommissionen dog, at støtteordningen opfylder betingelserne for at kunne henføres under undtagelsesbestemmelsen i traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den støtte på 30 GBP pr. slagtet svin, der ydedes under godtgørelsesordningen for svineslagtninger af hensyn til dyrevelfærden, som gennemførtes i Det Forenede Kongerige (Nordirland) i september 1998, er forenelig med fællesmarkedet i medfør af traktatens artikel 87, stk. 3, litra c).

Artikel 2

Denne beslutning er rettet til Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 9. juni 1999.

På Kommissionens vegne

Franz FISCHLER

Medlem af Kommissionen